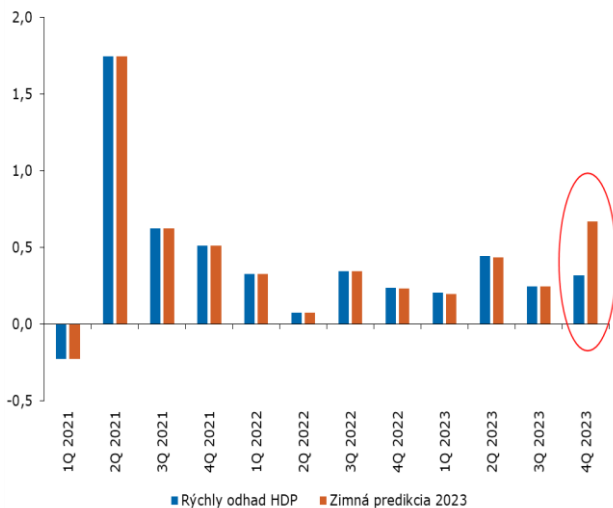

Flash odhad HDP a zamestnanosti: Ekonomiku podporila v závere minulého roka spotreba

Slovenská ekonomika koncom minulého roka pokračovala v miernom raste o 0,3 % medzištvrtročne, za celý rok si pripísala 1,1 %. Pomohlo mierne oživenie spotreby aj dočerpávanie EU fondov. Zamestnanosť zaznamenala mierny rast na úrovni 0,1 %.

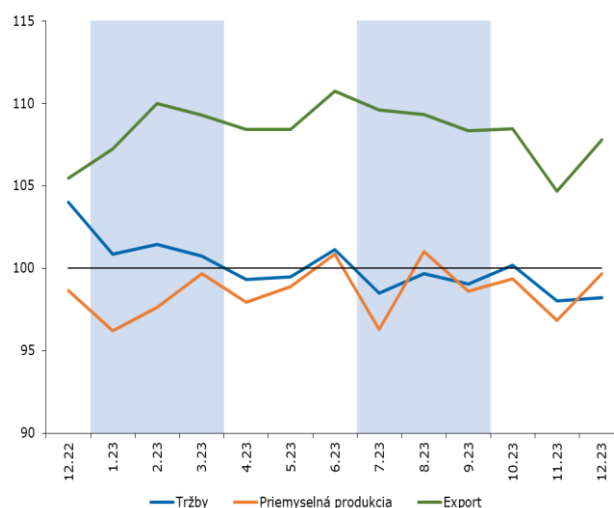
Spotreba domácností sa podľa očakávaní pred Vianocami odrazila od dna a pomohla tak ekonomike v závere roka. Jej rast však bol len mierny, domácnosti boli stále opatrné ohľadom svojich výdavkov. K výraznejšiemu míňaniu ich nepresvedčil ani postupný nárast reálnej mzdy. Ekonomike pomohli aj vyššie investície. Dočerpávanie EU fondov však zaostávalo za očakávaniami, čo malo vplyv aj na pomalší rast HDP (graf 1). Ochladzovanie zahraničného dopytu sa koncom roka dotklo už aj automobilového priemyslu, ktorý doteraz držal výkonnosť celej ekonomiky.

Graf 1: Vývoj reálneho HDP (medzištvrtročná zmena v %, s. o.)

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS

Graf 2: Vývoj mesačných ukazovateľov (index 4. Q 2019 = 100, s. c., s. o.)

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS

Oživenie reálnych príjmov by mohlo pomôcť spotrebe odraziť sa od dna. Spomaľovanie inflácie pocítili koncom roka ľudia aj vo svojich peňaženkách, avšak zostávali počas minulých Vianoc skôr opatrní. Súkromná spotreba tak rástla zrejme iba mierne.

Rýchle komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov úseku meny, štatistiky a výskumu (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „Analytici ÚMS“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

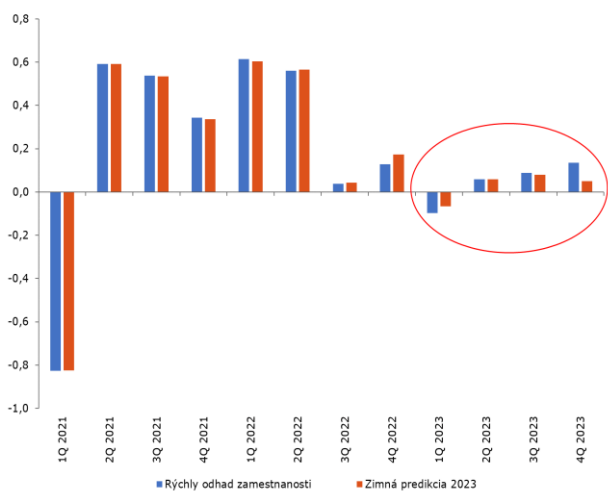
Zhoršovanie situácie v okolitých krajinách už dobehlo aj slovenských exportérov (graf 2). Automobilový priemysel bol hlavným ťahúňom ekonomiky počas celého roka. V posledných mesiacoch však aj jemu začal dochádzať dych. Spôsobilo to nielen ochladenie dopytu, ale aj opätovné problémy s dodávkami a čiastočne aj príprava na novú výrobu.

Utlmenú investičnú aktivitu súkromného sektora by malo kompenzovať čerpanie EU fondov pred koncom programového obdobia.

Vykurovacía sezóna mierne potiahla dovozy energií, vplyvom čoho sa zhoršilo aj saldo zahraničného obchodu. Na druhej strane, stále utlmený domáci dopyt a spomalenie v priemysle udržiavali importy ostatných tovarov na nízkej úrovni.

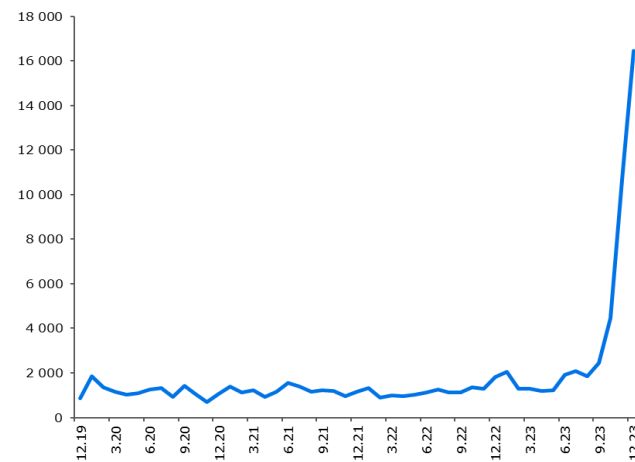
Trh práce naďalej ukazuje svoju odolnosť a zamestnanosť aj v 4. štvrtroku 2023 mierne rástla (graf 3). Detailné údaje o štruktúre rastu zamestnanosti budú k dispozícii až začiatkom marca, mesačné dáta za vybrané odvetvia však naznačujú, že počet pracujúcich klesal vo väčšine základných odvetví. Po niekoľkých štvrtrokoch rastu sa zastavilo zamestnávanie v stavebníctve. Spomaľovanie ekonomickej aktivity u našich obchodných partnerov sa prejavuje pokračujúcim poklesom v počte pracujúcich v exportne orientovanom priemysle. V údajoch o zamestnanosti sa zatiaľ neprejavilo rekordné množstvo žiadostí o predčasný starobný dôchodok (graf 4). Pravdepodobne to bude vidieť až v číslach za 1. štvrtrok 2024.

Graf 3: Vývoj zamestnanosti (medzištvrtročná zmena v %, s. o.)

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS

Graf 4: Počet žiadostí o predčasný starobný dôchodok

Zdroj: Sociálna poisťovňa

Viera Mráziková, Michal Doliak
analytici@nbs.sk